

Poština plačana v gotovi ni

Leto XIX.

TRGOVSKI LIST

Številka 108.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za ino- zemstvo: 210 Din. — Pla- ča in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnistvo je v Ljubljani v Gregorč- čevi ulici 23. — Rokopisov ne vračamo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak torek, če- trtek in soboto

Liubljana, sobota 26. septembra 1936

Cena posamezni številki Din 1'50

Kaj pravijo naši gospodarski ljudje

Zapravljen denar

Posebno na shodih se pogosto čuje, da je Jugoslavija bogata država. Zalibog pa ta trditev ne drži, ker Jugoslavija bi samo mogla biti bogata država, če bi vladal red in če bile druge razmere. Dokler pa smo v potrošnji papirja, sladkorja, železa itd. na enem zadnjih mest v Evropi, pa pač ne moremo govoriti o bogati Jugoslaviji, saj ta nizka potrošnja več ko dokazuje, da je prebivalstvo revno in da so zato tudi državni dohodki zelo omejeni. Iz tega pa zopet sledi, da bi morala država nad vse paziti, kako izdaja denar, da se nič ne bi zapravilo in da bi vsak izdan dinar prinesel čim več koristi. Na to pa se pri nas mnogo premalo ali pa sploh ne pazi.

Tako je n. pr. absolutno pravilno, če se pospešuje kmetijstvo tudi z znatnimi prispevki. Saj je kmetijstvo še vedno stebler vsega našega gospodarstva in dobro stanje kmetijstva pomeni zato tudi dobro stanje vsega gospodarstva. Toda tudi kmetijstvo se mora podpirati na način, da bodo te podpore prinesle čim več dobička. Če se n. pr. izdajo deset in deset milijoni din za sanacijo te ali one zadruge, navadno ta denar nima nobenega blagoslova. Za hip se sicer podpirana zadruga sanira, toda čez nekaj let so zopet tu stare težave in potrebna je nova podpora.

Mnogo bolj bi bilo kmetijstvu pomagano, če bi se ves ta denar uporabil za izboljšanje kmetijstva, za nakup umetnih gnojil in podobno, ker bi se na ta način dvignila proizvodnja in bi se dvignili tudi kmetovalčevi dohodki. Če pa so ti večji, potem more kmetovalec tudi zadostiti svojim obveznostim do zadruge in te bi se mogle sanirati tudi brez državne pomoči.

Zato naj se denar uporabi tudi v prvi vrsti v to, da se izboljša kakovost naše agrarne proizvodnje, da bo zaradi svojega slovesa z lahkoto prodirala na tuje trge ter tam tudi dosegla ugodne cene. Tak način podpiranja je tudi mnogo bolj ekonomičen, kakor pa so intervencije na domačem žitnem trgu, ker te intervencije veljajo ogromne vsote, vrhu vsega pa imajo baš kmetovalci od teh intervencij najmanj dobička. Izkušnje s Prizadom so to že zadostno dokazale.

Sicer pa je stara resnica, da je za dvig cen kmetijskih pridelkov izvoz najboljši in najbolj zanesljivo sredstvo. Tudi denar za pravilno pospeševanje izvoza je dobro naložen in tudi v tem pogledu je še treba storiti silno mnogo. Koliko več bi dobil naš vinogradnik, če bi znal bolje kletariti, kako znatno večje vsote bi dal sadni izvoz, če bi bilo sadjarstvo povsod na višku in kaj bi se še dalo doseči, če bi bila oprema izvoznih predmetov vedno na višku.

Zato bi bilo mnogo bolj umestno, če bi se mesto podpor dajala kmetovalcem brezobrestna posojila za investicije, s katerimi morejo povisati donosnost zemlje. V takšne namene izdan denar je vedno rentabilen, zlasti če bi država nadzirala pravilno uporabo tega denarja.

Pa ne le pri podpiranju kmetijstva, temveč na vseh poljih bi morali gledati na to, da se izda državni denar na najbolj rentabilen način. Če n. pr. vzdržujemo tako veliko število zastopstev v tujini, ali ne bi bilo mogoče doseči tudi to, da bi bila ta zastopstva tudi v pomoč našemu gospodarstvu? Vsako naše poslaništvo bi moralo biti propagandna ustanova za naše pridelke, ne pa da se dostikrat baš na teh poslaništvih najmanj cenj naše domače blago. V Levanti, v deželah Sredozemskega morja, kamor je naša zunanja trgovina zlasti navezana, bi sploh potrebovali v prvi vrsti le trgovska zastopstva, ne pa diplomatskih. Kaj naj pa tudi dela naš diplomat v Egiptu?

In razne komisije, razne reprezentance, ki jih pošiljamo v svet, navadno tudi niso nič drugega ko zapravljanje državnega denarja. Nismo tako bogati, da bi morali prav povsod tudi reprezentirati

in brez škode bi mogli več ko polovico teh stroškov črtati.

Vselej bi morali imeti pred očmi, da mora naš narod prenašati največja pomanjkanja in zato treba z državnim denarjem štediti, do skrajnosti varčevati in gledati na to, da se vsak dinar uporabi dobro. Še vedno pa se tega prav ne zavedamo in zato se pri nas še vedno zelo mnogo denarja zapravi brez koristi in haska.

Trgovci in industriji!
Trgovski list
se priporoča za **inseriranje!**

Trgovci, čuvajte svoje organizacije!

V zadnjem času se opaža, da nekateri zastopniki tujih velepodjetij naravnost sistematično napadajo trgovske organizacije ter označujejo njih delo ne le kot protizakonito, temveč celo kot protidržavno. Kakor so ti očitki zaradi svoje neutemeljenosti naravnost smešni, vendar pa bi mogli polagoma škodovati tudi trgovskim organizacijam, zlasti pa, če trgovci sami ne bi na te napade odgovorili s povečanim delom za svoje organizacije. Stara resnica namreč je, da se napadov nasprotnika nikdar ne sme podcenjevati, pa čeprav bi ti napadi sloneli še na tako očitni neresnici. Tem bolj nevarni pa so napadi, ki se stalno ponavljajo in ki se vodijo sistematično. In s takšnimi napadi ima danes opravka trgovstvo.

Ni težko uganiti in dognati, zakaj so nastali ti napadi in zakaj so posebno ostri baš v zadnjem času. O slabih posledicah tujih velekapitalističnih podjetij za naše narodno gospodarstvo še ni bilo nikdar govoreno s tako močnim poudarkom in učinkom, ko na velikih kongresih jugoslovanskega trgovstva. More se naravnost reči, da je na teh kongresih nastopilo jugoslovansko trgovstvo kot glavni nasprotnik škodljivega delovanja tujega velekapitala. Ni čuda, če je tudi tuji kapital začutil trgovstvo kot ono mogočno oviro, ki ne dopušča, da bi mogel delovati tuji velekapital kakor bi hotel, pa tudi na škodo našega nacionalnega gospodarstva. Zato ti napadi zastopnikov tujega velekapitala na trgovske organizacije.

Velekapital pa se dobro zaveda, da bi bili vsi napadi na trgovstvo zaman, dokler se more trgovstvo opirati na svoje močne organizacije. Zato veljajo tudi vsi napadi zastopnikov tujega velekapitala predvsem trgovskim organizacijam. Zlasti pa skušajo prepričati odločujoče kroge, kako silno da je napačno, da je članstvo v obveznih združenjih obvezno. To je reakcionarstvo, srednjeveško celovstvo, krivica in nesmisel, tako kriče. A pravi smisel vsega tega kričanja je samo špekulacija, da se bodo trgovska združenja razšla, kakor hitro ne bo članstvo v njih več ob-

vezno. Samo zato zahtevajo izpremembo obrtnega zakona, ker so jim močne trgovske organizacije trn v peti.

Nič pa ne bi imeli niti proti obveznemu članstvu v združenjih, če bi ta bile le ponižne, čisto strokovne organizacije, ki se z javnimi vprašanji sploh ne bi bavile in bi se predvsem ne bi upale razpravljati o tem, če deluje tuji velekapital v korist našemu narodnemu gospodarstvu ali ne. Proti takšnim ponižnim organizacijam ne bi niti tuji velekapital nič imel. A kaj bi od njih imeli trgovci?

Samo logično pa je, če so zastopnikom tujega velekapitala posebno na polji zveze trgovskih združenj. Saj so to vendar borbene organizacije trgovstva, ki imajo glavno zaslugo, če boj trgovstva proti tujemu velekapitalu vendar ni čisto brezuspešen. Tako n. pr. davčne uprave ne morejo še nadalje ostati gluhe, če zahtevajo trgovci, da se prodajalnice tujih velepodjetij obdačijo prav tako ko prodajalnice samostojnih trgovcev. Ponekod se je to tudi že zgodilo, in to je bil tudi povod, da so nastali vsi ti napadi na trgovske organizacije.

Seja osrednjega lesnega odseka Zveze trg. združenj

bo dne 1. oktobra 1936 ob 10. uri dopoldne v sejni dvorani Trgovskega doma v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. Trgovinska pogajanja z Italijo.
3. Trgovinska pogajanja z Madjarsko.
4. Naš izvoz na Angleško in v Nemčijo.
5. Volitev v Zbornico za TOI v Ljubljani.
6. Slučajnosti.

Radi izredne važnosti te seje se vabijo vsi g. predsedniki odsekov, da se seje gotovo osebno udeležijo, v primeru svoje zadržanosti pa pošljejo svoje namestnike, oziroma delegate.

Zveza trgovskih združenj Dravske banovine v Ljubljani.

Predsednik: Franjo Škrbec s. r.

Ukinitev

carinskih zalivk na vozilih v mednarodnem turističnem prometu in ekspedicija po malih priznanihah.

Po členu 273. carinskega zakona in po zaslisanju carinskega sveta je odredil minister za finance takole:

Da se uproste carinske formalnosti in dá kar le moči več olajšav turistom, ki prihajajo začasno v našo državo z motornimi in ostalimi vozili, na katere se nanašajo carinski postopniki C št. 11.260 do 1924, 15.800—1928, 28.563—IV—1932, 19.289—IV—1933 in 23.481—IV—1933, se ukinja zanaprej postavljanje carinskih zalivk na vozila in opravljanje carinskih ekspedicij po malih priznanihah.

Radi potrebne kontrole in razvidnosti o prihajanju in odhajanju vozil iz naše države naj skrbi carinarnica za skrbno voditev registrov za triptike, karnete in kolesarske legitimacije.

Tržna poročila

Mariborski živinski trg

Na sejem z dne 22. t. m. je bilo prignanih 14 konj, 17 bikov, 190 volov, 505 krav in 24 tele, skupaj 750 glav živine. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile te; debeli voli 1 kg žive teže od 4 do 4:50 din, poldebeli 3:40 do 3:90, plemenski 3:50 do 4, biki za klanje 3 do 3:50, klavne krave debele 2:90 do 3:15, plemenske 3 do 3:50, krave za klobasarje 2 do 2:25, molzne krave 2:25 do 3, breje krave 2:75 do 3:50, mlada živina 3:50 do 4, teleta 5 do 6. Prodanih je bilo 440 glav, od teh za izvoz v Italijo 18.

Mesne cene: volovsko meso I. vrste 1 kg 10 do 12 din, II. vrste 8 do 10, meso bikov, krav, telic 5 do 8, telečje meso I. vrste 12 do 14, II. vrste 10 do 12, svinjsko meso sveže 10 do 14 Din.

slovenskih trgovcev ima danes vsaka pokrajina svojo zvezo trgovskih združenj. Malo slavno bi bilo za slovensko trgovstvo, če bi sedaj ta svetli vzor slovenskega smisla za organizirano delo potemnel. Zato pa slovenski trgovci, očuvajte svoje organizacije.

Ce bi bile vse zahteve trgovstva uresničene, če bi cveteli trgovini zopet zlati časi, bi bilo še nekako razumljivo, če se trgovstvo ne bi več tako zanimalo za svoje organizacije. Toda danes se bori trgovstvo za svojo eksistenco, danes preživlja trgovina tako slabe čase ko še nikdar in to predvsem, ker se zahteve trgovstva ne upoštevajo. Da pa se bodo upoštevale in s tem nastopili za trgovino lepši časi, pa morejo trgovci doseči le s svojimi organizacijami in s svojim stanovskim tiskom.

Zato je slej ko prej za napredek trgovine najvažnejše, da so organizacije trgovstva enotne in močne, da je v njih solidarno združeno vse trgovstvo.

Trgovci, očuvajte svoje organizacije!

Minister Janković o carinski uniji z Bolgarsko

Sofijski list »Nova Kambana« objavlja na uvodnem mestu intervju, ki ga je dal minister za rube in gozdove Gjura Janković dopisniku lista. Minister Janković je izjavil:

»Izgraditev Balkana kot enotne gospodarske edinice na podlagi enakopravnosti imperativno obsega tako bolgarske ko jugoslovanske interese. Naši državni imata podobno gospodarsko strukturo ter se hitro razvijata industrijsko. Posebni pogodbeni odnošaji bi nam mogli zato mnogo koristiti. Naši gospodarski krogi tudi že zahtevajo carinsko unijo. Inicijativa ljubljanske Zbornice za TOI Vam je gotovo znana. Vendar pa to ni nič novega, ker bi morala postati carinska unija med Srbijo in Bolgarsko že dvakrat gotovo dejstvo. Dve leti po podpisu berlinskega dogovora, leta 1878. in pozneje leta 1905. Obakrat je to namero preprečila takrat močna Avstro-Ogrska. Sedaj se to vprašanje znova postavlja.«

Minister Janković je nato omenil, da bi bilo predhodno absolutno potrebno, da se z Bolgarsko

dogovorimo glede skupnih ukrepov v zunanji trgovini in devizni politiki. Potrebno bi bilo, da ima vsaka balkanska država poleg svojih lastnih interesov pred očmi tudi potrebe in interese drugih balkanskih držav.

In nato je minister Janković dodal: »Mala antanta in Balkanski sporazum sta ustvarila gospodarsko organizacijo, ki postopoma zajema različna vprašanja, ki se tičejo skupnih interesov. Posamezne sekcije teh organizacij že izdelujejo načrte, ki bi dali Balkanu končno obliko. Zelo obžalujemo, da pri tem delu še ne sodeluje Bolgarska. Vprašanje bodočih železniških zvez na Balkanu je tako velike važnosti za nas in tudi za Bolgarsko, da bi bilo sodelovanje Bolgarske kljub vsem oviram ne samo koristno, temveč tudi neobhodno potrebno.

Zlasti pa bi bilo koristno sodelovanje Bolgarske v zvezi z združništvom in posebej še glede zavarovanja, ki je na Bolgarskem tako odlično organizirano in čigar zasluga je, da je Bolgarska v tem pogledu čisto neodvisna od tujine.«

Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov

Ministrski svet je odobril uredbo o likvidaciji kmetijskih dolgov in njeno besedilo je bilo objavljeno. V glavnem se krije z informacijami, ki so bile o uredbi že izdane. Zato se omejujemo le na ona določila, ki še doslej niso bila znana.

Za kmetijske dolgove se med drugim smatrajo le dolgovi v višini 250 do 500.000 din! Ne smatrajo se pa blagovni dolgovi do 500 din, javne terjatve, terjatve obrtnikov, dolgovi drž. privilegiranim denarnim zavodom in dajatve na račun plač.

Odplačilni načrt za kmetijske dolgove je naslednji:

plač. rok 15. nov.	%	odplačilo	ostanek
1936	3	—	100
1937	2-79	7'01	92-99
1938	2-58	7'22	85'77
1939	2-35	7'45	78'34
1940	2-12	7'68	70-64
1941	1-88	7-92	67-72
1942	1-64	8-16	54-56
1943	1-38	8-42	46-14
1944	1-12	8-68	37-46
1945	0-86	8-94	28-52
1946	0-58	9-22	19-30
1947	0-30	9-50	9-30
1948	—	9-80	—

Glede odpisa kmetijskih dolgov ostanejo v vsem že objavljena določila. Sklep o znižanju dolga pa izda sodišče. V roku dveh mesecev po objavi uredbe morajo dolžniki v posebni prošnji zaprositi za znižanje dolga. Sodišča bodo nato od PAB zahtevala potrebne podatke.

PAB more svojem dolžnikom zadružnikom znižati dolgove za 25 odstotkov. Vsem kmetom-dolžnikom pri Drž. hip. banki se zniža za v času od 20. 4. 1932 nastale dolgove, če so sicer izvrševali vse svoje obveznosti, obrestna mera na 4-5 odstotka.

Dolgove iz nakupa blaga mora plačati tudi zaščiteni kmet v celoti v 12 letnih obrokih. Obresti za ta dolg ne plača.

Dolgovi kmetov zasebnikom se črtajo na polovico. Prvi obrok na polovico znižanega dolga morajo plačati že letos.

Pravilniki na podlagi te uredbe se morajo izdati do 1. nov. 1936.

Trgovinski provizorij z Italijo sklenjen

V sredo ob 20.30 so bila v palači Chigi končana trgovinska pogajanja z Italijo. Misli se, da bo nova pogodba o izmenjavi blaga z Italijo podpisana v soboto, dne 26. t. m. Prvotno se je nameraval skleniti samo tromesečni provizorij, očevidno pa so pogajanja bolj ugodno potekala, kakor se je mislilo in tako je bila sklenjena šestmesečna pogodba, ki se more molče nadaljevati, dokler ne bo sklenjena definitivna trgovinska pogodba.

Nova pogodba določa kontingente za jugoslovansko živino, les (zlasti za mehki les) in nekatere druge jugoslovanske proizvode. Kakor se pravi v oficialnem poročilu, se more smatrati, da je dosežen sporazum ugoden za bodoči razvoj trgovinskih odnošajev z Italijo.

Z novo pogodbo se ureja tudi plačilni promet med obema državama ter plačilo jugoslovanskih terjatev.

Avstrijski izvoz lesa v Italijo

Avstrijski lesni izvoz v Italijo se bo razdelil takole: Določeni kontingent dobe one avstrijske tvrdke, ki se morejo smatrati kot avstrijske podružnice italijanskih podjetij. Drugi del kontingenta bodo dobile one avstrijske tvrdke, ki imajo svoje podružnice v Italiji. Polovica vsega preostalega kontingenta pa bodo dobile ostale avstrijske tvrdke.

Pred obnovo trgovinskih odnošajev z Italijo

Zanimanje italijanskih izvoznikov za Jugoslavijo

Najnovejša številka milanske revije »Ital-Jug« poroča:

Zbog pogajanj z Italijo ter v svrhu obnove normalnih trgovinskih odnošajev med Italijo in Jugoslavijo, kažejo mnogi italijanski izvozniki živahno zanimanje za možnost izvoza v Jugoslavijo ter za trajne in prisrčne trgovinske zveze z Jugoslavijo.

Tako sta Uprava velesejma vzhodnih dežel (Fiera del Levante — Bari) in Oblastni svet korporativnega gospodarstva v Bariju (Consiglio Provinciale dell' Economia Corporativa — Bari) zahtevala naslove jugoslovanskih tvrdk, ki bi bile pripravljene kupovati v Italiji, kakor hitro se trgovinski odnošaji regulirajo ter obnovi normalen promet. Dobavljali bi naslednje proizvode: riž, bombažno predivo in sukanec, volnene tkanine, izdelke iz naravne in umetne svile, kmetijske stroje, žveplo, kemične in farmacevtske izdelke. Kdor bi hotel nabavljati te predmete iz Italije, naj se obrne naravnost na preje navedene naslova ter natančno navede, katere predmete potrebuje. A tudi list »Ital-Jug« je pripravljen posredovati.

Ureditev lesnega uvoza v Italijo

Ista revija poroča pod gornjim naslovom naslednje:

Iz dobro informiranih krogov se doznavajo, da bo v najkrajšem času urejeno vprašanje lesnega uvoza v Italijo, to se pravi, da bodo obnovljeni normalni trgovinski odnošaji med Italijo in Jugoslavijo. Po teh vestih bi se uredil lesni uvoz iz Jugoslavije na naslednji način:

Z dovoljenjem korporativnega ministrstva v Rimu sta ustanovile federacija lesnih trgovcev in federacija lesnih industrialcev medfederalni odbor za upravo in razdelitev lesnih kontingentov, ki se bodo v bodoče uvažali v Italijo. Ta odbor je že začel s svojim delom. Pri svojem delu pa se bo ravnal po direktivah, ki jih bo dobival od državnega podtajništva za promet in za devize. Uvozni kontingent se bo razdelil med posamezne italijanske uvoznike na podlagi količin, ki so jih uvozili v letih 1933, 1934 in 1935. Pri tem se bo upoštevala Italijanska družba za uvoz lesa, ki je bila ustanovljena koncem lanskega leta in kateri se je pripisoval monopolski položaj za uvoz lesa. Italijanski uvozniki lesa so morali predložiti federaciji lesnih trgovcev in federaciji lesnih industrialcev do 10. avgusta t. l. vse fakture in dokumente o svojem neposrednem uvozu v letih 1933 do 1935, istočasno pa tudi prošnje za uvoz v 4. tromesečju 1936 ter so morali pri tem navesti tarifno postavko, količino, kakovost, izvir in vrednost blaga. Uvozni kontingent, ki bo za vsako državo določevan vsako četrtletje od državnega podtajništva za promet in devize bo dan na razpolago federaciji lesnih trgovcev in federaciji lesnih industrialcev, oziroma njenemu medfederalnemu odboru. Ta odbor bo dovoljeni kontingent razdelil med posamezne uvoznike na podlagi količin, ki so jih uvozili v zadnjih treh letih.

Italijanski blagovni dolgovi iz predsankcijske dobe

O tem vprašanju pravi prej omenjena italijanska revija: Znano je, da je imela Italija

zaradi strukture svojega gospodarstva in svoje zunanje trgovine z večino držav pasivno trgovinsko bilanco. Ko so 18. novembra lanskega leta stopile v veljavo gospodarsko - finančne sankcije proti Italiji, je prenehalo delovanje italijanskega uvoza in kliringa. Le malo število držav je, v katerih niso bile v tem trenutku znatne zamrle terjatve, ker je Italija vse mesece pred sankcijami forsirala uvoz iz vseh držav, da si je ustvarila potrebne rezerve. V vrsto teh držav spada tudi Jugoslavija.

Takoj po odpravi sankcij je bilo eno prvih vprašanj, ki se je postavilo: kako misli Italija plačati svoje dosedanje blagovne dolgove. Kot prvi so postavili to vprašanje Angleži, danes pa to vprašanje že prav tako zanima tudi vse druge države. Vsekakor bo to vprašanje tudi glavni predmet sedanjih trgovinsko-političnih pogajanj.

Italijansko časopisje poudarja, da se ti dolgovi pod nobenim pogojem ne bi mogli plačati z zlatom ali z devizami. Naenkrat se ne morejo plačati niti v blagu. Italija v tem oziru pričakuje, da ji bodo šle sankcionistične države, ki so pripravljene obnoviti z njo normalne odnošaje, na roko in ji dale možnost, da se postopoma likvidira stanje, ki ni nastalo po krivdi Italije. Italija more plačati svoje stare dolgove samo z blagom in uslugami, in sicer polagoma. Italija mora zato vztrajati na tem, da si v trgovinskih odnošajih s sankcionističnimi državami zagotovi v bodoče aktiven trgovinski saldo,

ki bi se vnašal v poseben fond, iz katere bi se plačevali ne samo zaostali italijanski blagovni dolgovi, temveč vsi italijanski dolgovi, ki so nastali zaradi izvajanja sankcij. Poleg tega je Italija danes na stališču, da se njena trgovinska bilanca v bodoče v nobenem primeru ne more izravnati z drugimi aktivnimi pozicijami njene plačilne bilance, kakor se je to dogajalo dosedaj. To stališče se bo, kakor naglašajo italijanski listi, v sedanjih pogajanjih s sankcionističnimi državami dosledno izvajalo.

Iz vsega tega se jasno vidi, kakšni bodo mogli biti v bodoče trgovinski odnošaji med Italijo in sankcionističnimi državami. Ker odpada na te države največji del italijanske zunanje trgovine, se bo ta tako po obsegu ko po pravcu zelo izpremenila. Svoja izvajanja zaključuje italijanska revija tako-le:

»Za mnoge države bi mogla biti škoda zaradi sankcij primeroma majhna v primeri z ono, ki bi jih mogla zadeti zaradi nove italijanske trgovinske politike, ki ne bo hotela samo doseči ravnovesje v izmenjavi blaga s sankcionističnimi državami, temveč doseči celo aktivno stanje, da bo mogla plačati zaostale blagovne dolgove.«

Prvi kontingent jugoslovanskega lesa je Italija odobrila

V začetku druge polovice avgusta je dovolila Italija uvoz prvega kontingenta jugoslovanskega lesa v vrednosti 5 milijonov lir.

Damjan Vahen:

Bodočnost esperanta

Esperanto je živi jezik ne samo posameznikov, temveč vseh narodov in vseh plemen sveta — Esperanto je mednarodni jezik!

V »Trgovskem listu« sem že 29. avgusta napisal, da ne bo več dolgo, ko bo esperanto drugi materinski jezik vsakega človeka, danes bom pa razpravljal, zakaj ima esperanto kot ideja in kot jezik bodočnost.

Poglejmo današnji svet.

V dva tabora je razcepljen svet. V dva tabora, ki se ostro napadata in ki grozita vsemu svetu, da ga potegneta v svoj spor. Vedno večje postaja to nasprotje in vedno večja nevarnost je, da bo to nasprotje povzročilo novo svetovno vojno, še strašnejšo od prejšnje. Zveza narodov, ki bi morala to veliko nasprotje ublažiti in neglasja izravnati, pa je žal silno mnogo izgubila na svoji avtoriteti in ugledu. Posamezne države so začele celo že izstopati iz Zveze narodov, ker nimajo več vere, da bi mogla Zveza narodov uspešno posredovati med narodi.

Tema skrajnima taboroma, ki razdvajata ves svet, je treba postaviti protisile, idejne sile, da najde človeštvo zopet pot k mirnemu ustvarjanju in s tem k blagostanju. Te velike idejne sile, ki naj dajo človeštvu nov razmah pa so:

ideja miru, ideja bratstva, ideja mednarodne vzajemnosti!

In med mnogimi ustvaritelji organizacij, ki delajo to idejo, se je pojavil tudi dr. Zamenhof s svojim esperantom. Zato kadar govorimo ali razmišljamo o esperantu, ne smemo gledati nanj samo s stališča, kakor da je esperanto samo jezik, ki bi naj se ga

posluževali vsi narodi sveta v svrhe medsebojnega sporazumevanja, temveč moramo tudi iskati vzroke njegovega postanka in idejne podlage, ki so ustvaritelja vodile pri njegovem delu.

In klice dr. Zamenhofovega esperanta so prišle v plodni svet. Vse streme danes k miru, k delu, k mednarodnemu sodelovanju tako v prometu, trgovini itd. in v vse te svrhe pa se morajo posluževati le jezika, ki ne vzbuja odpora pri drugem narodu, torej se morajo posluževati jezika, ki ni lastnina nobenega naroda, torej mednarodnega jezika, in to je esperanto, ker le esperanto so si vsi narodi privzeli za mednarodni jezik.

Iz vsega tega torej jasno razvidimo, da ima esperanto bodočnost kakor niti eden izmed jezikov, ki streme za tem, da postanejo mednarodni jezik.

In v bodočnosti bo esperanto služil vsakemu posamezniku, vsakemu narodu; v bodočnosti bo esperanto posredoval med narodi in njihovimi kulturami, bo gibal vseh mednarodnih odnošajev, tako političnih kakor gospodarskih in kulturnih.

Opomba uredništva: Vse, ki se zanimajo za esperanto — mednarodni jezik obveščamo, da bi se tudi v našem listu začel pismeni tečaj esperanta, če bi se javilo izmed naročnikov dovolj interesentov. Pismeni tečaj bi vodil urednik »Verda revno« za Jugoslavijo g. Damjan Vahen. Interesenti naj se javijo pismeno uredništvu »Trgovskega lista«.

Politične vesti

»Illustrazione Italiana« je objavila članek, v katerem očita Nemčiji, da zasleduje danes iste imperialistične cilje ko pod Viljemom II. Na članek italijanskega lista je odgovoril »Berliner Tageblatt«, ki pravi, da se v članku na hudoben način razlagajo govori v Nürnbergu. Obžalovati je, da je izšel tak članek, ki pač ne bo olajšal sodelovanja Nemčije in Italije, ki bi bilo baš v sedanjem trenutku tako zelo potrebno. »Illustrazione Italiana« je bila nato v Italiji zaplenjena.

Moskovska »Pravda« poroča o zadnjem zasedanju Male antante ter pravi, da je ta sestanek do neke mere odgovoril na kongres v Nürnbergu. Na nemško grožnjo, da se izpremene države Male antante v bojišče za protisovjetsko fronto, da je Mala antanta poudarila svojo zvestobo do načela kolektivne varnosti. Sklepi Male antante, zlasti glede gospodarskega sodelovanja vseh treh držav da se smatrajo v Berlinu kot resna ovira za uresničenje nemškega načrta o gospodarskem osvajanju Balkana. Zelo značilno je, piše sovjetski list, da je romunska vlada ustavila sklenitev več kompenzacijskih pogodb z Nemčijo.

Lloyd George, bivši angleški ministri predsednik, ki je bil svoje dni eden najbolj strastnih nasprotnikov Nemčije, je obiskal Hitlerja ter 14 dni proučeval nemške razmere. V časopisih je nato poročal o svojih vtisih iz Nemčije. V splošnem je za Hitlerja navdušen in zelo hvali nemške razmere. Vendar pa je nekatere stvari tudi grajal. Vse te neugodne izjave o sedanjih nemških razmerah pa je nemška cenzura zaplenila. Tako ni smel nemški bralec nič zvedeti o njegovi obsodbi koncentracijskih taborišč ter protizidovske gonje. Zaplenjen pa je bil tudi odstavek o Hitlerjevih izjavah, da niti ne misli na osvojitve Ukrajine, ker noče absorbirati milijonov Slevanov, ki jih sovraži. Pač pa hoče, da postane nemška Gdansk in Klaipeda.

Plenum skupščine zveze narodov je sprejel z 39 proti 4 glasovom (Avstrije, Madjarske, Albanije in Ekvadorja) poročilo verifikacijskega odseka, ki pravi, da ni nobenega razloga, da ne bi ostala delegacija neguša še nadalje v skupščini Zveze narodov.

Pri volitvah šestih podpredsednikov na skupščini Zveze narodov so dobili kandidati Francije 49, Anglije 47, Jugoslavije 44, Kanade 39, Rusije 35 in Italije 32 glasov. Veliko število glasov, ki jih je dobil jugoslovanski kandidat, dokazuje, da uživa Jugoslavija v zenevskih krogih prav velik ugled.

Litvinova napadajo nekateri N-sti, da je on glavni povzročitelj zmede, ki je nastala na zasedanju Zveze narodov. Nakrat je začel Litvinov silno zagovarjati etiopsko delegacijo z edinim namenom, da prepreči sporazum med locarnskimi silami. Ta namen da se mu je tudi posrečil, ker je zaradi glasovanja verifikacijskega odseka ostala etiopska delegacija na zasedanju, Italija pa je zaradi tega zapustila Ženevo. S tem je skupno sodelovanje locarnskih sil preprečeno.

Italija predlaga, da se mesto locarnske konference skliče konferenca velesil v Rimu, na katero naj bi se povabila tudi Rusija. Dunajska konferenca držav rimskega bloka je bila odgojena in bo sklicana šele sredi novembra, ker je Mussolini mnenja, da se mora konferenca temeljito pripraviti zlasti glede gospodarskega sodelovanja podonajskih držav.

Prvi lord angleške admiralitete Hoare je izjavil, da se Anglija nikakor ne bo umaknila iz Sredozemlja, temveč bo sedaj utrdila še Ciper kot svoje pomorsko in letalsko oporišče.

Med francoskimi socialisti je prišlo do preloma, ker se del socialistov nikakor ne strinja z Blumovim govorom, da se Francija ne sme in ne more vmešavati v španske dogodke.

Portugalski zunanji minister Monteiro je po dolgem razgovoru z Edenom končno pristal na to, da se tudi Portugalska udeleži sej odbora za nadzorstvo španske nevtiralnosti. Vendar pa mora njegov pristaneček še potrditi lisbonska vlada.

Predsednik španske republike Azana je baje odstopil ter je prevzel njegove posle bivši predsednik parlamenta Barrio. Madridska vlada se baje že evakuira v Valencijo. Vse te vesti pa poročajo uporniki in je zato treba te vesti sprejeti še z rezervno.

Ljudske fronte v Belgiji ne bo, ker so socialisti odklonili udeležbo v tej fronti.

Denarstvo

V avgustu so narasle vloge pri slovenskih hranilnicah za 290.480 din

Po podatkih Zveze jugoslovan- skih hranilnic v Ljubljani so narasle vloge v mesecu avgustu pri 29 slovenskih samoupravnih hranilnicah od din 1.046.388.325 — na Din 1.046.678.480 —. Vloge v tekočem računu so se povečale v avgustu za din 3.613.930 —, število vlagateljev v tekočem računu pa za 23 na 7.059. Od novega leta do konca avgusta je naraslo število tekočih računov za 245. V primeri s stanjem vlog koncem avgusta 1935 so narasle vloge v tekočem računu za 17 in pol milij. dinarjev. Postopno zboljšanje se opaža tudi v tem, da je v avgustu naraslo skupno stanje vlog pri 9 hranilnicah (od 29), dočim je naraslo v juliju pri 7 hranilnicah.

Radio

Sreda, dne 30. septembra: 12.00: Plošče po željah — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Operni zbori (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Radijski orkester — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura: Osvajitev Kajmakčalana 1. 1916. — 19.50: Venček otroških pesmic (plošče) — 20.00: Spored za mladino v novi sezoni — 20.10: Po Bolgariji II. del (prof. Kranjec) — 20.30: Pevski koncert ge. Pavle Lovšetove ob spremljevanju radijskega orkestra — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.30: Citre solo, g. Emil Mezgolits.

Četrtek, dne 1. oktobra: 12.00: Reproduc. koncert na havajskih kitarah — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Venčki slovenskih narodnih (radijski orkester) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Radijski orkester 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolaric) — 19.30: Nac. ura — 19.50: Dvofak-Leopold: Iz starega in novega sveta, fantazija (plošče) — 20.00: Prosvetni spored naše postaje v novi sezoni (Vinko Zor) — 20.10: Prva ura slov. orgelske glasbe — 21.10: Koncert radijskega orkestra — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.20: Mendelssohn op. 56: Škotska simfonija št. 3 (plošče).

Petek, dne 2. oktobra: 12.00: Iz naših logov in gajev (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Operetni napravi (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Žena na olimpiadi (gdč. Iva Preeglj) — 18.20: Reprodukcijski koncert Ade Sari — 18.40: O oporokah (sodnik Valentin Bldovec) — Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Kuplet (na ploščah) — 20.00: Zabavne oddaje naše postaje v novi sezoni (prof. Kuret) — 20.10: Večer štiriročnih klavirskih skladb, izvajata dr. Svava in M. Škerjanc — 21.00: Kvartet »Fanteje na vasici, vmes plošče — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.30: Angleške plošče.

Sobota, dne 3. oktobra: 12.00: Plošče — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Plošče — 14.00: Vreme — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Pogovor s poslušalci — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Pregled sporeda v bodočem tednu — 20.00: Zunanja politika (dr. Kuhar) — 20.00: Novi športni prerok — Vesela zvočna igra. I. del: Novo geslo. — Napisal: Josip Vomberger. Izvajajo člani radijske igralske družine, vodstvo: Ivan Pengov — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.20: Koncert radijskega orkestra.

Beograjski bankirji odgovarjajo zagrebškimi

V prejšnji številki smo objavili mnenje nekih zagrebških bankirjev, ki pravijo, da je strah beograjskih bankirjev, da bodo morali mali denarni zavodi zaradi nove uredbe o razdolžitvi kmetovalcev likvidirati, neupravičen. V »Jugoslovenskem Kurirju« je sedaj objavljen odgovor beograjskih bankirjev, ki med drugim pravijo: »V »Jugoslovenskem Kurirju« je bila objavljena vest, da so zagrebški bankirji z novo uredbo o likvidaciji kmetovskih dolgov, ki so nastali do 20. aprila 1932, zadovoljni. Mi v to ne verujemo. S takšnim načrtom ne more biti zadovoljna

Pelikan terpentino milo za namakanje perila pa

Radost peric

niti ena poklicna organizacija denarnih zavodov. Poskus, da se nalika primer, ki je bil objavljen v okrožnici Združenja bank v Beogradu (in ki smo ga tudi mi objavili) kot netočen, je samo brezuspešen poskus. Ta primer jasno govori, kako bodo majhni zavodi prisiljeni, da likvidirajo.

Ni točna trditev, da denarni zavodi ne bodo imeli režije. Morajo vendar imeti lokal, slugo, knjigovodjo, plačati bodo morali razsvetljava in kurjavo, davke itd. Če se vse to upošteva, potem se mora priznati, da je na 30.000 din skupno ocenjena režija že minimalna.

Prav tako je deplasirana trditev, da bi mogli takšni denarni zavodi zaprositi za zaščito in na ta način znižati obrestno mero na 1 odstotek. Predvsem ne more biti obrestna mera za stare vloge niti pri zaščitnih denarnih zavodih in sicer v smislu določil odst. 1. čl. 19 uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov manjša od 2

in večja od 4%. Poleg tega pa pomeni poudarjanje, da morejo iti denarni zavodi zbog takšne uredbe o likvidaciji kmetovskih dolgov pod zaščito, da se hoče poslabšati situacijo v našem denarništvu in zavlačevati rešitev krize našega banništva. Zato pa je tudi Združenje bank v Beogradu navedlo kot primer, da se zavod ne posluži zaščite. Pa tudi če bi se kateri denarni zavod zatekel pod zaščito, ne more ta trajati dalj ko 6 let, po šestih letih pa bi zopet bila ista situacija in zavod bi moral načeti svoj že na polovico zmanjšani kapital.

Po koncu zaščite bi torej bil položaj natančno takšen, kakor nava- ja Združenje bank v Beogradu v svoji okrožnici.

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne 22. septembra nava- ja te izpembe (vse številke v milijonih din): Zlata in devizna podloga je

Trgovec izpolni dolžnost, če naroči prvič in po- maga plasirati

skupno narasla za 175 na 1.841'3. Devize, ki ne spadajo v podlogo, so se povečale za 99 in znašajo že 576'2 milijona din.

Všota kovanege denarja se je znižala za 0'2 na 350.

Posojila so se povečala za skupno 207 na 1.666'4.

Razna aktiva so narasla za 6'8 na 660'6. Druge postavke na aktivni strani so se izpremenile le malenkostno ali pa so ostale neizpremenjene.

Obtok bankoveev se je zmanjšal za 36'7 na 5.108'1, narasle pa so obveze na pokaz za 51'9 na 1.646'8. 1.646'8. Obveze z rokom so ostale neizpremenjene.

Uvajali pa bodo z izdatno reklamo Dolničar & Richter

L J U B L J A N A

Razna pasiva so se povečala za 24'0 na 306'2.

Celotno kritje se je zmanjšalo na 29'49%, samo zlato pa na 28'04%.

Podružnica Priv. agrarne banke se ustanovi v Ljubljani zaradi uredbe o likvidaciji kmetovskih dolgov.

Naš aktivni saldo proti Nemčiji se je zmanjšal za 1 na 18,5 milijona mark, proti Italiji za 0,2 na 37,9 milijona, in proti Turčiji se je povečal na 340.000 fr. frankov, proti Bolgarski pa na 560.000 din.

Francoska banka je povečala obrestno mero od 3 na 5%, ker traja odtok zlata iz Francije kar ne- prestanto dalje.

Nizozemska vlada namerava razpisati 3% posojilo v višini 450 milijonov goldinarjev za elektrifikacijo in modernizacijo železnice.

Trgovci zahtevajo svojo pravico

Govor delegata Frana Škrbca na kongresu Zveze trg. združenj donavske banovine v Subotici

Že v torkovi številki smo obširno poročali o kongresu vojvodinskih trgovskih združenj ter objavili tudi resolucije, ki jih je sprejel kongres soglasno in z odobravanjem. Zvezo trgovskih združenj v Ljubljani in s tem tudi slovensko trgovstvo je zastopal, kakor smo že poročali, njen podpredsednik Fran Škrbec, čegar govor je bil po poročilih srbskih in hrvatskih listov sprejet s posebnim odobravanjem ter se je pri tem zopet izkazala solidarnost vsega jugoslovan- skega trgovstva.

V svojem govoru se je g. Škrbec dotaknil vseh glavnih zahtev trgovstva, zlasti pa zahteval, da se pravice trgovstva upoštevajo in da se njegove zahteve tudi izvajajo. Pri tem je navedel ves cilj in namen trgovskih organizacij in je njegov govor tudi iz tega ozira va- žen. Tudi zato objavljamo glavne misli iz njegovega govora.

Zastopnik Zveze trgovskih združenj g. Škrbec je uvodoma pozdravil navzočne zborovalce v imenu trgovstva Slovenije. Že pri tem pozdravu je bil glasno aklamiran. V svojem govoru, ki je bil zelo interesanten ter neprenehoma prekinjen z burnim odobravanjem in ploskanjem, je predvsem pojasnjeval težak položaj trgovstva na severu naše države. Naglašal je, da se trgovcev že polasča obup, ker baš oni, ki bi morali v prvi vrsti voditi račun o potrebah vsega naroda in vseh stanov, nočejo in nočejo razumeti, da je srednji stan, ki je bil vedno soliden temelj države, zanesljiv branitelj miru ter vedno dober davkopla- čevalec, danes v največji stiski. Kakor naglašajo trgovci Slovenije, potrebo vedno večje stanovske zavednosti in dela za utrditev enotne trgovske organizacije v vsej državi ter če se v ta namen tudi aktivno udeležujejo vseh skupnih konferenc in kongresov, delajo to tudi zato, da tem bolj poudarijo svojo zahtevo, da tudi vsi odločujoči činitelji po-

magajo trgovstvu v stiski. Predvsem pa je v teh tako kritičnih časih dolžnost Narodne skupščine, da se bolj ko kdajkoli bavi s socialnimi in gospodarskimi vprašanji, ker je skupščina najbolj odločujoči forum za ta vprašanja. Narod, ki vzdržuje Narodno skupščino, ima tudi pravico zahtevati, da ta opravlja tudi svojo dolžnost.

Dnevno se piše in razpravlja o ureditvi in sanaciji denarnih zavodov ter regulaciji kmečkih dolgov. Skoraj bi dobil človek pri tem vtis, kakor da trgovci, obrtniki in drugi stanovni sploh nimajo finančnih težkoč, oziroma kakor, da so državljani nekake druge kategorije, za katere se ni treba brigati. — Ako se nahaja denarni zavod v stiski, dobi zaščito. Ako ima velekapital kakšne potrebe, najde enako zaščito po svojih dobrih zvezah, le trgovec in obrtnik pa sta samo eksploatacijski objekt, na katerega pada vsa peza raznih bremen, predvsem tožba, eksekucij, sekvestrov in visokih obresti. Od trgovca in obrtnika se zahteva vedno plačevanje vseh obveznosti, če tudi nimata možnosti zaslužka, jemlje se njuno premoženje na dražbah tudi po sramotno nizkih cenah, samo, da se ustrezno raznim špekulantom, ki so si nagrabili gotovine ali, da se uravnovesijo bilance nekkih denarnih zavodov, pa čeprav bi se to zgodilo tudi na očitno škodo onih njihovih dolžnikov, ki so jim plačevali leta in leta čezmerno visoke obresti.

Ako trgovski stan zahteva enakopravnost, ki mu je priznana tudi po ustavi, je to njegova sveta pravica, kakor vsakega drugega državljanina. Danes, ko se upravičeno bori delavec, kakor tudi privatni nameščeneec za svoj eksistenčni minimum, je in bo slovenski trgovec na strani socialno šibkejših, kar se je že izkazalo pri zadnjih stvkih v Sloveniji.

Pri zaključku svojega govora je

g. Škrbec posebno poudarjal, da je rešitev našega stanu samo v skupnem sodelovanju vsega trgovstva v državi in prepričan je, da bo imelo, ako se bo isto zavedalo svoje dolžnosti, tudi gotovo uspeh pri borbi za svoje pravice. S svojo organiziranostjo pa si bo tudi priborilo ugled, katerega zasluzi po svoji historiji in svojem delu. To pa je tudi v interesu države same, ker nas zgodovina uči, da so le one države dosegle blagostanje in se gospodarsko ugodno razvijale, v katerih je cvetela trgovina.

Pa še na nekaj trgovstvo ne sme pozabiti! Največja velesila na svetu je časopisje. Zato je dolžnost vsakega posameznega člana trgovskega stanu, da podpira stanovsko časopisje ter s tem dokazuje svojo zavednost. S pozivom na stanovsko zavednost in izjavo, da bo slovensko trgovstvo vedno zvesto stalo za braniku za pravice in časti vsega trgovstva v državi, se je ponovno zahvalil za prisrčen sprejem in aklamacije, ki jih je bil deležen kot delegat slovenskega trgovstva.

Jainine

zlato naše hrane

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 26. septembra objavlja: Odločbo kr. namestnikov o izločitvi krajev Dragoši in Griblje iz občine Adlešiči in priključitvi k občini Gradac — Odločbo kr. namestnikov o ustanovitvi občine Sv. Benedikt v Slov. Goricah — Pravilnik o upravljanju in nadziranju izločenih državnih lovišč — Nove takse v telefonskem prometu z Italijo — Razne ratifikacije mednarodnih pogodb — Naredbo bana Dravske banovine proti zlorabam vojaškega državnega orožja in streliva — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Naš pravi domači izdelek!

Nujna konferenca gospodarskih zbornic

Beograjska trgovinska zbornica je v sporazumu z novosadsko trg. ind. in obrtniško zbornico sklicala za ponedeljek, dne 28. septembra nujno konferenco vseh gospodarskih zbornic v državi. Konferenca bo v dvorani trgovinske zbornice v Beogradu.

Na dnevnem redu konference so naslednja vprašanja: Podaljšanje uredbe o prepovedi veleblagovnic, nova uredba o zaščiti kmetovalcev, financiranje samoupravnih teles (banovin, občin), določitev dnevnega reda za konferenco zbornic v Banjaluki ter slučajnosti.

Uspešno poslovanje »Jadranske plovitbe«

V sredo je bil na Sušaku občni zbor »Jadranske plovitbe«. Iz poslovnega poročila, ki je bilo podano na občnem zboru, posnemamo:

Gospodarski položaj se ni zboljšal. Vendar pa more J. P. šteti preteklo poslovno leto med eno svojih najboljših let. Družba je lani prevozila 1,3 milijona potnikov in 200.000 ton blaga. Glavne dolge proge so dale boljše rezultate zaradi izpopolnitve linij z vsakodnevni hitrimi zvezami Sušaka z Dalmacijo. V lokalni službi sicer ni bilo večjih izprememb. Tuje zveze z Italijo, Albanijo in Grčijo so imele izgubo zaradi carinske vojne med Češkoslovaško in Grčijo. Park družbe je ostal skoraj neizpremenjen. Obnovila pa sta se parnika »Karadjordje« in »Ljubljana«, da ustrezata sedaj vsem modernim zahtevam. Iz glavnega parka sta bila izključena parnika »Sibenik« in »Jason«. Za lokalne potrebe je Jadranska plovitba kupila ladji »Vila« in »Labud«. Ni pa mogla zgraditi družbe nobenega novega parnika, ker država še vedno dolguje družbi 43,4 milijona din.

Brutto dobiček znaša 4,4 milijona din ter bo družba izplačala 5% dividendo, to je 30 din od delnice. Jadranska plovitba ima danes 53 parnikov, 2 motorna čolna, 1 parni čoln in 4 ladjice.

Novi bencinsko-petrolejski režim v Jugoslaviji

Dunajski listi poročajo, da razpravljajo naši odločujoči činitelji o tem, da bi se v zvezi s sporazumom o dobavi romunske nafte odkupile v Jugoslaviji obstoječe rafinerije od njih sedanjih lastnikov. Koncesija za takšno transakcijo pa bi se dala samo domačim podjetjem. Misli se tudi na to, da bi se znižale ali pa čisto odpravile uvozne carine na motorna vozila. Na ta način bi se zelo dvignilo njih število, kar bi znatno povečalo potrošnjo bencina. S tem bi bil tudi izpadek na dohodkih zaradi črtane uvozne carine več več ko kompenziran. Z odpravo uvoznih carin na motorna vozila pa bi se tudi laže pridobil domači kapital, da bi prevzel rafinerije, ki so danes v posesti tujega kapitala.

Sirite »Trgovski list«!

50 milijonov din škode zaradi stavk v tekstilni stroki

Jugoslovenski Kurir poroča, da je po izjavah industrialcev, katere so potrdili tudi zastopniki delavcev, imela tekstilna industrija v Sloveniji zaradi stavke okoli 35 milijonov din škode. V tekstilni industriji Slovenije je zaposlenih nad 14.000 delavcev, od katerih so vsi stavkali. Stavka je trajala povprečno 18 dni, kar pomeni 252.000 dnevnic po 30 din. Samo delavci so na ta način izgubili 7 in pol milijona din.

Enak položaj je tudi v savski banovini, kjer je stavkalo okoli 10 tisoč delavcev in ki so izgubili na mezdah blizu 6 milijonov din.

Stavka v tekstilni stroki je torej oškodovala samo delavce v savski in dravski banovini za približno 15 milijonov dinarjev. Skupno s škodo, ki so jo doživeli industrialci v savski in dravski banovini, če bi smatrali tudi uvodoma navedeno številko previsoko, je imela industrija zaradi stavke okoli 50 milijonov din škode.

Povpraševanje in ponudbe v italijansko-jugoslovanski trgovini

276 — Rim: jugoslovanski trgovec v Rimu išče zastopstvo jugoslovanskih izvoznikov;

285 — Milan: deščice za izdelovanje zabojev za južno sadje,

286 — Milan: sadrine, konzerve, kačkavalj in oljnato seme za Egipt,

287 — Milan: krom,

288 — Milan: ribje konzerve, živina in prešiči,

299 — Genova: 10.000 sodov iz slavonske bukovine, kapacitete po 100 do 200 litrov (za Anglijo),

292 — Catania: išče se zastopnik za ekstrakt limoninega praha, pločda pomaranč v prahu in za sok sicilijanskega sladica,

294 — Seregno: nudi se zastopnik za lesno stroko,

300 — Milan: impregniran les,

306 — Milan: išče se zastopstvo v konfekciji in perilu, agrarnih in živalskih proizvodov,

307 — Milan: nudi se zastopnik za plasiranje kemičnih predmetov v Italiji.

Z navedbo začetne številke naj se interesi obrnejo na upravo lista Ital-Jug, Milan (Cassa post. 1514), ki jim bo poslala naslov dotične tvrdke.

Zakaj Anglija v Palestini ne popušča

Niso odločilni samo politični momenti in utrditev angleške srčne žile Gibraltar — Malta — Sueški prekop — Aden, temveč tudi čisto gospodarski interesi, da Anglija v Palestini ne popušča in da noče ustaviti židovskega naseljevanja v Palestini. Predvsem pomenj židovsko prebivalstvo v Palestini, ki ni dostopno protibritanski politiki, močno protiutež Arabcem, ki bodo vedno odločneje zahtevali svojo neodvisnost. Na drugi strani pa so

Poznavalec mineralnih voda

zahteva povsod izrecno le

Rogaško slatino,

ker ta zraven prijetnega svežilnega okusa krepi tudi prebavo

Zidje Palestino gospodarsko zelo dvignili in povečali davčno moč dežele v tej meri, da je palestinska vlada že nakopičila za 7 milijonov (okoli 300 milijonov din) rezerv. Pri tem pa je Palestina vzdrževala tudi vse vojaštvo Palestine. Če pa Židov ne bi bilo, bi ves ta izdatek za vojsko padel na angleškega davkoplačevalca, ki bi se temu izdatku gotovo upiral. Zato Anglija ne popušča, temveč zida v Palestini nove vojašnice, nova letališča in pošilja nove čete, ki bodo po vsej verjetnosti v Palestini tudi trajno ostale. Anglija hoče Arabcem pokazati svojo moč in tudi zato je v sedanjem sporu neodoljiva.

Beograjska trg. zbornica proti veleblagovnicam

Veleblagovnici „Ta-Ta“ je bil predpisan davek v višini 1740 din

V sredo dopoldne je bila seja beograjske trgovinske zbornice, na kateri je podal predsednik zbornice Milutin Stanojević naslednji referat o vprašanju ustanavljanja veleblagovnic v naši državi.

Beograjska trgovinska zbornica je že v juniju 1934, ko še nihče ni mislil na nadloge, ki bi mogle nastati, kot prva udarila plat zvona in opozorila druge zbornice na nevarnost, ki se pojavlja za množice malih trgovcev zaradi veleblagovnic. V zvezi z drugimi zbornicami se ji je tudi posrečilo, da je bila pred dvema letoma izdana uredba o prepovedi veleblagovnic.

Dne 27. oktobra letošnjega leta, torej čez en mesec, pa preneha ta uredba veljati in če do tega dne kraljevska vlada ne podaljša te uredbe ali ne izda nove, potem more od 27. oktobra dalje ne samo »Ta-Ta« v Beogradu, temveč vsak, kdor izpolni zakonske pogoje za opravljanje trgovskega posla in povsod, v vseh mestih naše države, odpreti veleblagovnice ter širiti puščavo med naše male trgovce.

V čem je bistvo vsega tega vprašanja? Zastopniki in zagovorniki ideje veleblagovnic pravijo, da pomenijo te veleblagovnice danes v dobi osiromašenja širokih potrošnih slojev na eni strani, težaviranje denarja in vzdrževanja potrošnikov od nakupa na drugi strani, bolj ko kdajkoli koristno ustanovo, ker da z znižanjem cen omogočajo tudi najbolj revnim slojem, da si nabavijo potrebno blago. S tem da se na eni strani zadovolje potrebe tudi najbolj revnih slojev, na drugi strani pa pride na ta način denar v promet, ki bi sicer ležal mrtev. Zato so, tako zaključujejo zastopniki in zagovorniki veleblagovnic svojo argumentacijo, koristne za splošnost. Kadar pa gre za splošen interes, tedaj se morajo interesi maloštevilnega trgovskega stanu žrtvovati splošnemu interesu.

Pa se vprašajmo, odkod popularnost veleblagovnic v množicah potrošnikov? Ali morda zbog cen, ki da so nižje ko v drugih trgovinah? Ne! Še nikomur se ni do danes posrečilo, da bi dokazal, da veleblagovnice, ki jih je več v naši državi, prodajajo blago iste kakovosti ceneje ko druge trgovine. Pa odkod potem ta naval potrošnikov v veleblagovnice? Je za to več razlogov, ki pa niso gospodarske, temveč čisto psihološke narave. To je vpliv velikih izložb, silna razsvetljava, godba, označenje cen na vsakem blagu, velika preglednost raznega blaga v prostorih, ker je veleblagovnica ena sama razstava. Kar pa je najbolj glavno: veliko nepoznavanje množice potrošnikov blaga. Samo ti momenti, in nikoli drugi, privabljajo publiko v veleblagovnice. Kajti glede cen se more vsak z lahkoto preprečiti, kako je v resnici. Zadostuje, da najde isto blago iste kakovosti v trgovini samostojnega trgovca in v veleblagovnici, pa bo videl, kako stoji stvar.

Kdo more pri takšnem stanju objektivnih činjenic na sebe prevzeti odgovornost, da brez vsakega splošnega interesa, brez vsake stvarne potrebe in koristi, samo na podlagi spretno vrženih demagoških gesel požene tisoče in tisoče danes samostojnih trgovcev v propast, da bodo

jutri povečali armado brezposelnih in da bodo v skrajni posledici padli v breme družbe in države!

Niti pa ne omenjamo velikih žrtev, ki bi jih imel fiskus pri tem brez pravega vzroka in brez potrebe. Samo eno značilno pripombo v tem pogledu:

Uredništvo »Trgovačkih Novin« je dobilo od beograjske finančne direkcije uradno potrdilo, v katerem direkcija trdi, da je družba »Ta-Ta« v Beogra-

du začasno obremenjena za 318 dni poslovanja po vložnem kapitalu 1 milijona din za celih 1740 din davka. To je začasna obremenitev. Razumemo. Začasna davčna obremenitev špecijskega trgovca v Beogradu vsekakor presega to številko.

Z odobravanjem je bil sprejet ta referat in v debati je bilo navedenih še več tehtnih razlogov za prepoved veleblagovnic. Upamo, da se bo ta prepoved tudi izdala.

Naša zunanja trgovina v avgustu

Izvoz je bil za skoraj 100 milijonov din večji od uvoza

A. Izvoz		1000 kg	milijonov din
Skupno smo v avgustu izvozili 239.587 ton v vrednosti 372 milijonov 264.369 din; V primeru z avgustom 1935. je naš izvoz po količini sicer nazadoval za 57.663 ton ali za 19-40%, po vrednosti pa je narastel za 61,8 milijona din ali za 19-94%.			
Od posameznih važnejših proizvodov, ki smo jih izvozili, omenjamo:			
	1000 ton		milijonov din
žita	52.246	66,5	
koruze	11.952	12,9	
pšenične mčke	519	1,04	
otrobi	1.680	1,4	
fižol in krompir	477	0,8	
sveže sadje	15.501	24,3	
vino	78	0,15	
zdravilne rastline	285	1,4	
hmelj	27	0,27	
tobak v listih	346	9,8	
konoplja	1.463	11,1	
glav			
konji	2.123	3,2	
goveja živina	2.418	4,9	
lelela	213	0,1	
prašiči	29.544	42,2	
drobnica	74.765	6,4	
perutnina	154.344	1,6	
1000 kg			
meso	863	11,0	
svinjska mast	647	8,3	
surovo maslo	26	0,4	
sir	14	0,1	
kačkavalj	195	2,5	
jajca	906	8,2	
puh	60	2,9	
kože:			
goveje	182	2,5	
lelečje	202	3,9	
jarče	110	4,5	
jagnječje	136	3,3	
ovčje	44	0,8	
kozje	6	0,1	
drva	730	0,1	
gradbeni les	32.666	30,0	
oglje	946	0,47	
železa, hrast. pragi	93	3,6	
lesni izdelki	415	2,7	
ekstr. za strojenje	1.476	5,2	
soda	1.271	2,7	
kalcijev karbid	678	1,2	
clanamid	4.678	4,1	
ferosilicij	29	0,15	
cement	14.279	2,8	
svinec	150	0,4	
surov baker	3.000	29,8	
druge rude	68.361	13,7	
vse drugo	14.350	37,0	

V primeru z lani je bil naš izvoz letos znatno slabši ter je padel po količini za 590.089 ton ali za 27-37 odstotkov, po vrednosti pa za 57,4 milijona din ali za 2-4%.

B. Uvoz		1000 kg	milijonov din
Od predmetov, ki smo jih uvozili, omenjamo:			
	1000 kg		milijonov din
bombaža surovega	1.130	17,4	
prediva	736	19,5	
tkanin	130	7,6	
drugega blaga	76	1,1	
drugih rastl. vlaken:			
surovih	15	0,06	
prediva	496	5,7	
tkanin	3	0,2	
vreč	39	0,2	
drugega blaga	321	1,8	
železo:			
predelano in pol-			
predelano	2.044	3,9	
pločevina	599	1,8	
žice	198	0,5	
cevi	247	1,03	
želez. konstrukcije	1.527	5,4	
razni predmeti	9.517	18,9	

volna:		1000 kg	milijonov din
ovčja	499	12,1	
predivo	107	12,1	
tkanine	100	13,2	
drugo blago	3	0,6	
svila:			
predivo	262	5,8	
tkanine	2	0,7	
drugo blago	1	0,3	
mineralna olja:			
petrolej	1.567	0,6	
bencin	136	0,2	
olje za mazanje	171	0,7	
surova nafta	2.695	1,6	
parafin	152	0,6	
kože:			
domaćih živali (nepredelane)	787	28,8	
druge	10	1,3	
Razno:			
steklo	245	1,6	
južno sadje	204	0,5	
surova kava	411	3,9	
surov kakao	51	0,3	
čaj	11	0,3	
sol	5.021	0,5	
premog	13.010	3,0	
oljnat. rastline	14	0,1	
izdelki iz bakra	10	0,9	
stroji in aparati	1.278	18,9	
elektrotehnični predmeti	191	7,1	
prevozna sredstva	1.240	115,7	
zdravila	3	1,1	
časopisni papir	1.198	3,1	
lesni izdelki	75	0,6	
kavčukasti izdelki	7	0,4	
pnevmatike	29	0,7	

Skupno smo uvozili v avgustu 63.266 ton v vrednosti 274,2 milijona dinarjev, to je po količini za 1075 ton ali 1,73% več, po vrednosti pa za 2,6 milijona ali za 0-95 odst. manj.

Skupno smo uvozili v prvih 8 mesecih t. l. 614.436 ton ali za 30.221 ton več ko l. 1935., po vrednosti pa za 2.586,6 milijona din ali za 264,3 milijona din več.

V avgustu je bila naša trgovinska bilanca za 97,9 milijona din aktivna, za prvih 8 mesecev t. l. pa še vedno pasivna za 67,9 milijona din.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobake itd. Skrobli in svetloilka srajce, ovrtnike in manšete. Pere snži, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 8.

Telefon št. 22-72.

Občni zbori

1. izredni občni zbor »Edinstva«, reg. pom. blagajne bo v nedeljo, dne 4. oktobra ob pol 10. uri v pisarniških prostorih blagajne v Celju, Aškerčeva ulica 6. Če občni zbor ob pol desetih ne bi bil sklepčen, je ob 10. na istem mestu in z istim dnevnim redom nov občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu udeležencev.

15. redni občni zbor tiskarne »Sava«, d. d. v Kranju bo v ponedeljek, dne 12. oktobra ob 14. uri v tiskarniških prostorih z običaj-

nim dnevnim redom. Vsakih 10 delnic daje pravico do enega glasu. Delnice je treba založiti najkasneje osem dni pred občnim zborom.

Zapuščinske takse od vrednostnih papirjev

Ker se je pri odmeri zapuščinskih taks od vrednostnih papirjev, ki notirajo na borzi, večkrat dogodilo, da se je odmerila kot osnova njih nominalna vrednost, opozarja davčni oddelek finančnega ministrstva vse davčne uprave na zakonske predpise, po katerih se sme odmeriti osnova le na temelju njih dejanske vrednosti, oz. po njih borzni vrednosti, nikakor pa ne po njih nominalni vrednosti. Prav tako je treba v vseh primerih, kjer se v zakonskih predpisih navaja tečaj dunajske ali budimpeštanske borze, vedno odmerjati po tečaju beograjske borze.

Naše sadje na tujih trgih

Dunaj, 24. septembra. Včeraj je prispelo iz Jugoslavije 10 vagonov svežih češpelj, ki pa so prišle na Dunaj že preveč zrele. Češplje iz Uzičke Požege so bile sicer drobnnejše, pa so bile bolj trde. Češplje boljše kakovosti so se prodajale na stojnicah po 27 do 28 grošev, srednje po 24 do 26 in slabše, iz katerih že teče, po 22 grošev za kilogram. V dunajskih hladilnicah je naših češpelj že 50 vagonov, na postaji in v stojnicah pa je še neprodanih okoli 5 vagonov. — Včeraj sta prišla na dunajski trg tudi dva vagona našega grozdja »smederevka«. Sveže grozdje se prodaja po 70, starejše pa po 65 grošev za kg. Iz Madjarske je prišlo 110 tisoč kg grozdja, ki se je prodajalo po 50 do 55 grošev za kg, dočim se je prodajalo bolgarsko grozdje »damiat« po 80 grošev.

Na praški trg ni prišel včeraj nit en vagon našega grozdja in tudi ne jabolok. Prišel je samo en vagon smederevskega grozdja, ki se je prodajalo po 500—520 Kč za 100 kg. Na trg je prišlo 5 vagonov domačega grozdja in 4 vagoni bolgarskega grozdja, ki se je prodajalo po 500—520 Kč za 100 kg.

Berlin. Naša jabolka dosegajo ceno 20 do 22 mark za 100 kil, franko nakladalna postaja, smederevsko grozdje pa se prodaja na berlinskem trgu na debelo po 50 do 52 mark za 100 kg.

Francoska vlada nam je naknadno dovolila nov uvozni kontingent 10.000 stotov svežih češpelj za industrijske namene. Izvozniki, ki bi mogli dobavljati svežo češpljo iz goratih krajev, ki bi vzdržale transport do Pariza, naj to sporoče Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu, ki jih bo potem spravil v zvezo z zastopnikom francoskega sindikata industrialcev za predelovanje sadja, ki je sedaj v Beogradu.

Za vse informacije naj se obručajo interesi na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu, tel. št. 28.327 v času od 10. do 13. in od 17. do 19. ure.

Vsak trgovec mora biti naročnik »Trgovskega lista«

Ladijski promet v Veliki Britaniji

Navadno je ladijski promet julija dober, letos pa je po uradni cenitvi bil nekoliko manjši ko julija lanskega leta. Prišlo je 7 milijonov 623.000 ton (— 39.000, ali 5%). Padel je promet posebno z Južno Ameriko (manjši uvoz žita iz Argentine), zapadnim Sredozemskim morjem in Avstralazijo. Narasel je promet s Sev. Ameriko in Sev. Evropo. Padla je tonaza britanskih, francoskih in holand. ladij, narasla norveška, USA in nemška. Odšlo je ladij s tonazo 6.066.000 ton (— 84.000 ali 1,4%). Padel je posebno promet s Srednjim in vzh. Sredozemskim morjem.

Nabavljalne zadruge v praksi

Ali naj bo takšno poslovanje nagrajeno še s privilegiji?

Prijatelj lista nam piše:

Na vaše članke o nabavljalnem združništvu naj mi bo dovoljeno, da tudi jaz prispevam mal donek iz svojih izkušenj. Že od leta 1919. dalje opazujem delovanje nabavljalne zadruge v mojem okraju in videl sem, kdo ima od zadruge dobiček in kdo škodo.

Zadruga v mojem okraju je bila ustanovljena leta 1919. Vsak član je imel svojo zadržno knjižico in zadruga je zlasti v prvih letih dobro uspevala. Vsako leto se nam je na obnem zboru prečitalo revizijsko poročilo in stanje zadruge. Prav prijetno je bilo slišati, da je imela zadruga vsako leto po 20, 25, pa tudi do 30 tisoč din čistega dobička.

Bil sem odbornik zadruge, kasneje pa še član ožjega odbora. Če je bilo kakšno blago ceneje, pa ga je že takrat vzel član za svojega soseda, čeprav ta ni bil član. Kasneje pa so zadržne knjižice sploh odpravili in prodajali so vsakomur, kdor je le hotel kupiti. Ko sem videl to nepravilno postopanje, se nisem več udeleževal občnih zborov in l. 1931. tudi iz zadruge izstopil. Leta 1935. pa je nastal med odborom in načelnikom zadruge prepir zaradi nekega blaga, ki ni prišlo v zadrugo, temveč je prišel le račun za to blago. Takrat sem vstopil nazaj v zadrugo in na zahtevo odbornikov sta prišla tudi dva revizorja, ki pa nista našla nobenih napak.

Revizorja sta poklicala nato še mene k reviziji in eden mi je dejal, da je načelnika že ponovno podučil, kako se vodi inšpektorstvo, da pa je bilo kljub temu le malo blaga vpisanega. Nato sem mu dejal, da bi pogledali, kako je s cementom iz l. 1930. Našli smo vpisano samo 1 vagon, ki je odšel izven sodnega okraja zadruge. Revizorju sem zatrjeval, da je bilo l. 1930. prodanih 34 vagonov. Skupni dohodek od cementa je bil izkazan s 3400 din, dobiček pa je bil izkazan s 100 din od vagona. V resnici pa se je cement prodajal po isti ceni, kakor sem ga prodajal jaz, ki sem ga tisto leto prodal 15 vagonov. Prav lahko pa bi se dognalo, kako je dejansko bilo s tem cementom, če bi se poprašalo pri Trbovetjski premogokopni družbi.

V poslovnih knjigah zadruge pa niso bile vpisane niti druge vagonске nabave, tako koruze, moka, umetnih gnojil itd. Na eni polji papirja je bilo zapisanih nekaj posestnikov, ki so ostali za blago še dolžni in ki niso bili niti člani zadruge. A tudi po l. 1930. so se prodale velike množine blaga, samo cementa je šlo nekaj manj.

Revizijsko poročilo z dne 2. februarja l. l. navaja tudi mnogo napak pri cementu, koruzi, moki in umetnem gnojilu. Sta je za to pa je bilo takšno, da bi ostalo, če bi se vse prodalo celih 260 din. Pozneje se je ugotovilo, znaša vse premoženje zadruge le nekaj dinarjev.

Iz vsega pa se jasno vidi, kdo je imel od zadruge dobiček in kdo škodo. Dobitek je pripadel onim, ki so vodili zadrugo, škoda pa so in trgovci in država, ki ni dobila davka. Pri poslovanju zadruga je sicer že šla pritožba na

davčno upravo, danes pa je vse zaspalo.

Omenim naj le še, da je bil revizor mnenja, da je najbolje, če se zadruga razpusti. Zgodilo pa se ni — kakor je povedano — nič.

In sedaj nastaja vprašanje, kaj

naj storim jaz in oškodovani združniki?

K temu dopisu je pač vsak komentar odveč, ker pove že dopis sam preveč. Pripominjam le, da prevzema naš dopisnik vso odgo-

vornost za svoj dopis, ki je pač dragocen prispevek, kako grdo se včasih zlorablja veliki zadrugam naklonjeni privilegiji. Brez vsake kritičnosti so se brez izjeme povelečevale vse zadruge, vsaka kritika pa je bila takoj ubita. Sedaj pa prihajajo posledice na dan, ker je pravi združni duh ubit. Brez privilegijev so se zadruge vzgajale v pravem združnem duhu, privilegiji pa so vzbudili veselje do profita. In zato pada čista in lepa združna misel.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO TRGOVSKEGA LISTA

Devizno tržišče

Tendence mlačna, promet din 6,712.569'02

Devizna kupčija tega borznega tedna je bila dokaj živahnija nego v prejšnjem tednu, ki je zaključil s skupnim deviznim prometom nad 3'165 milij. din. Osobito živahen kupčijski dan je bil petkóv borzni sestanek, na katerem je bilo perfektirano za skoro 3 in četrt milij. din deviznih zaključkov, od česar odpade na devizo London 1'7 milij. din, na New York pa blizu 1'2 milij. din.

Devize:	minuli tekoči teden
Amsterdam	34 66
Berlin	834 1270 priv. klir.
Bruselj	1 —
Curij	216 80
din-deviza	433 358 avstr. pr. kl.
Dunaj	694 720 avstr. pr. kl.
London	771 2604 priv. klir.
New York	61 1235
Pariz	76 324
Trst	— 21
Solum	45 — boni
Stockholm	— 35

Največji porast zaključkov prikazuje London, katerega je bilo v tem tednu nabavljeno skoro za 1'9 milij. din več in pa New York, čigar promet se je dvignil tudi za približno 1 in četrt milij. din. Poleg teh deviz se je dvignil še promet v Berlinu in Parizu, medtem ko je v Curihu nazadoval.

Narodna banka je na poedinih borznih sestankih tega tedna intervenirala kot običajno v Amsterdamu, Curihu in Parizu, seveda le v obsegu dosežanih dnevnih deviznih kontingentov. Skupni zaključki Narodne banke znašajo din 160.000'—.

Notice v privatnem kliringu z Avstrijo, Anglijo in Nemčijo so bile te:

angleški funt:	
21. IX. din 234'—	
22., 23., 24. in 25. IX. din 234'— den.	
avstrijski šiling:	
21., 22. in 23. IX. din 8'51—8'61	
24. in 25. IX. din 8'50—8'60	
nemška marka:	
21. IX. din 13'31—13'51	
22. IX. din 13'36—13'58	
23. IX. din 13'42—13'62	
24. IX. din 13'70—13'90	
25. IX. din 13'65—13'85	

Od ponedeljka do petka 25. t. m. so devizni tečaji večji del oslabei, in sicer Amsterdamu za —8'92 poena, Berlinu za —1'43 poena in Londonu za —0'32 poena, dočim je Praga notirala večeraj na bazi ponedeljkovih tečajev, prav tako pa je bil Curij trgovan ob dosedanjih nespremenjenih tečajih. Nasprotno pa se je okreplil tečaj Bruslja za +0'14 točke, New Yorka za +3'57 točke in Pariza za +0'25 točke.

Devize	S	primo	Narodne banke	Povpr.	Pon.
				din	din
Amsterdam	21. IX.	2967'07	—	2981'67	
	25. IX.	2958'15	—	2972'75	
Berlin	21. IX.	1754'91	—	1768'78	
	25. IX.	1753'48	—	1767'36	
Bruselj	21. IX.	737'75	—	742'81	
	25. IX.	737'89	—	742'96	
Curij	21. IX.	1424'22	—	1431'29	
	25. IX.	1424'22	—	1431'29	
London	21. IX.	220'87	—	222'93	
	25. IX.	220'55	—	222'61	
New York	21. IX.	4335'01	—	4371'32	
	25. IX.	4338'58	—	4374'89	
Pariz	21. IX.	287'71	—	289'15	
	25. IX.	287'96	—	289'40	
Praga	21. IX.	180'47	—	181'58	
	25. IX.	180'47	—	181'58	

Efektno tržišče

Tendence za državne papirje stalna

Prometa ni bilo niti v državnih, niti v privatnih vrednostnih papirjih. Delnice industrijskih in bančnih podjetij sploh niso notirale, medtem ko so bile pri državnih efektih dosežene na tukajšnji borzi te cene:

	din	din
7% inv. pos.	21. IX. 82'— 83'—	25. IX. 82'50 83'50
8% Blair	21. IX. 82'50 83'50	25. IX. 82'25 83'25
7% Blair	21. IX. 73'— 74'—	25. IX. 72'50 73'50
7% Seligm.	21. IX. 86'— 87'—	25. IX. 86'50 88'—
4% agr. obv.	21. IX. 47'— 48'—	25. IX. 47'— 48'—
6% begl.	21. IX. 67'— 68'—	25. IX. 67'— 68'50
2½% voj. škoda	21. IX. 366'— 367'—	25. IX. 366'50 368'—

Notic ostalih državnih vrednot ni bilo.

Žitno tržišče

Tendence ves čas živahna

Zaključeno je bilo v tem tednu 7 vagonov nove pšenice in 5 vagonov koruze.

Cene so poskočile pri pšenični moki vseh vrst za din 5'—, pri koruzi letnice 1935. za din 2'—, pri činkvantinu za din 8'— in pri umetno sušenih koruzi za din 2'— pri 100 kg. Oves, ajda, rž in otrobi so beležili brez izprememb.

Na petkovem borznem sestanku (dne 25. t. m.) so bile naslednje notice:

Žito:	din	din
Koruzna:		
zdrava, suha, rešetana, letnice 1935, s kvaliteto garancije, franco vagon bačka in banatska postaja	97'—	98'—
činkvantin sremški, zdrav, suh, rešetan, fco. vagon naklad. postaja	125'—	127'—
umetno sušena koruzna, dobava koncem septembra, plačljivo proti duplikatu	83'—	85'—
umetno sušena koruzna, dobava oktober, november, plačljivo proti duplikatu	82'—	84'—
Oves:		
zdrav, suh, rešetan, fco. vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu	100'—	105'—
Ajda:		
zdrava, rešetana, siva, pariteta Ljubljana	130'—	135'—
Rž:		
nova, 72 kg, 2%, franco vagon baranjska postaja	115'—	117'50

Mlevski izdelki:

Moka:	
pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	225'— 230'—
pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	225'— 230'—
pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	205'— 210'—
pšenična 3, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	185'— 190'—
Otrobi:	
pšenični, debeli, vega. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franco vagon bačka postaja	105'— 110'—

Lesno tržišče

Tendence neispremenjena mlačna

Pogajanja naše delegacije v Rimu za sklenitev nove trgovinske pogodbe z Italijo so končana in v soboto bo podpisan provizorij za šest mesecev. Ne ve se še, kako se bodo plačale stare terjatve, niti kako se bodo vršila plačila na podlagi novih dogovorov. Vsekakor pa je razveseljivo še to, da z novim dogovorom vendarle preneha dosedanje nevzdržno stanje naših trgovinskih odnošajev do Italije, kajti nesrečna sankcijska politika je brčkone nam še veliko bolj škodovala kot sami Italiji — in s tem pač temeljito zgrešila svoj glavni cilj!

Ko se bo zopet odprl reden promet z Italijo, bo pa nujno potrebno, da se zavarujemo proti anarhiji v izvozu ter proti nesmiselni medsebojni konkurenci, ki je vsem le v kvar, ne pa v korist. Želimo tudi, da se v svrhu olajšanja naše ga izvoza odpravijo razne težkoče, predvsem omilijo formalnosti ter strogi predpisi pri izvozu. Izvoz naj se giblje v znamenju svobodne trgovine! Pač pa naj se uvoz strokovno nadzira. Za izvoz naj bo dovoljen le tak les, ki je strokovno obdelan in res sposoben za mednarodno tržišče. Zavarujmo se proti šušmarstvu; ne pustimo, da razni židovski špekulanti še nadalje havzirajo po naših malih podeželskih žagah in nakupujejo blago po smešno nizkih cenah, a ga naprej prodajajo z najmanj 100 odstotnim dobičkom! Vsekakor pa je treba paziti, da bodo cene za eksportno blago primerno visoke; ne smejo se rušiti zbog tuzemske medsebojne konkurence. Takšna kontrola izvoza bo nujno potrebna in koristna, le poveriti se mora trgovcem-strokovnjakom, ne pa ozkosrčnim birokratom. Le tako bomo imeli koristi od pogodbe, ki se je tako težko rodila.

Les:		din	din
Smreka, jelka:		din	din
Hlodi I., H., monte		75'—	90'—
Brzojavni drogovi		130'—	150'—
Bordonali merkantilni		100'—	130'—
Filerji do 5/8"		110'—	130'—
Tramni ostalih dimenzij		110'—	125'—
Skorete, konične, od 16 cm naprej		250'—	270'—
Skorete, paralelne, od 16 cm naprej		270'—	310'—
Skorete, podmerne, do 15 cm		190'—	210'—
Deske-plohi, kon., od 16 cm naprej		200'—	220'—
Deske-plohi, par., od 16 cm naprej		230'—	250'—
Kratice, za 100 kg		20'—	25'—
Bukev:			
Deske-plohi, naravni, neobrobjeni, monte		210'—	230'—
Deske-plohi, naravni, ostrombi, I., II.		305'—	320'—
Deske-plohi, parjeni, neobrobjeni, monte		230'—	260'—
Deske-plohi, parjeni, ostrombi, I., II.		460'—	530'—
Hrast:			
Hlodi I., II.		160'—	210'—
Bordonali		710'—	810'—
Deske-plohi, neobrobjeni boules		800'—	830'—
Deske-plohi, neobrobjeni, I., II.		650'—	750'—

SLOVENIA-TRANSPORT

Ljubljana
Telefoni: 27-18, 37-18, 37-19 carinska pisarna 24-19 po uradnih urah.

Tarifni biro

v vseh carinskih in železniških zadevah — Tarifi — Proračuni — Kontrola carinskih deklaracij, tovrstnih listov itd. — Reklamacije — Inkaso — Vse tovrstne informacije brezplačno.

Deske-plohi, ostrombi (podnice)	750'—	810'—
Frizi I., širine 5, 6 in 7 centimetrov	580'—	650'—
Frizi I., širine od 8 cm naprej	690'—	770'—
Oreh:		
Plohi, neparjeni I., II.	810'—	900'—
Plohi, parjeni I., II.	860'—	950'—
Parketi:		
hrastovi, za m ²	42'—	52'—
bukovi, za m ²	28'—	32'—
Zeles. prago: 2'60 m, 14x24		
hrastovi, za 1 komad	32'—	34'—
bukovi, za 1 komad	20'—	22'—
Drva:		
bukova, za 100 kg	8'—	9'—
hrastova, za 100 kg	7'—	8'—
Oglje:		
bukovo, za 100 kg	34'—	38'—
scanella, za 100 kg	38'—	42'—
Povpraševanja.		
Javorjevi hlodi od 1-40 do 2-40 m cilindrični, ravni.		
Vila jesenovina, od 20 cm naprej, 50—100 m/m, 2—5 m.		
Večja količina bukovih hlodov Ia, 25—35 cm, 60—300 mm.		
Ia bukovi neparjeni stebriči (ševroni) v raznih merah.		
Neparjeni, bukovi, paralelno, ostrombo rezani plohi 30—100 mm debeline, od 2 m dalje z nekaj od 1 do 1-90 m dolžine.		
Ponudbe.		
Smrekove-jelkove deske 18/24/28 mm.		
Neobrobjeni lipovi plohi v kvaliteti monte.		
Bukova drva.		

Londonske zanimivosti

»Kaj mi je padlo v Londonu v oči«, pod tem naslovom pripoveduje nekdo v »Prager Tagblattu« naslednje:

Poštni nabiralnik ima avtomat za znamke.

V gledališču je med dvema sedežema pritrjen kukalnik. Če se vrže šest penijev v avtomat, se dvigne ročaj, ki je držal kukalo in gledalec more uporabiti kukalo.

V dežju oblečejo kolesarji, ki imajo daljšo pot, poleg dežnega plašča še nepremočljive hlače, ki gredo visoko nad kolena in so privezane z elastiko.

V nedeljo postavi vsak trafikant pred svojo trafikno avtomat za cigarete in vžigalice.

V Britanskem muzeju mora vsak obiskovalec plačati vodniku 2 šilinga (okoli 25 din). Če se nebo stemni, da se slike le slabo vidijo, potem vzame vodnik samo polovico takse, ker je pač obiskovalec itak vse videl le na pol.

Po Temzi se vozi polno zaseden izletniški parnik. Po Temzi navzdol priveslajo tri deklice, ki trenirajo za neko tekmo. Parnik se jim takoj umakne in vsi potniki so s to obzirnostjo zadovoljni. Ali bi pri nas robantili, če bi morali teh par minut čakati!

Konec koncerta. Nekateri poslušalci se silno drenjajo h garderobam. »Tujec s kontinenta! zamrma nek Anglež. In res je tako, kajti Anglež je predobro vzgojen, da bi se drenjal.

Konkurzi - poravnave

Razglašen je konkurz o premoženju Marije Krčič, posestnice v Rakitni, p. Bovevnica. Konkurni sodnik Leitgeb, starešina sodišča na Vrhniki, upravnik mase odvetnik dr. Marolt. Oglasitveni rok do 17. oktobra. Ugotovitveni narok pri sodišču na Vrhniki dne 22. oktobra ob 9. uri.

Doma in po svetu

Naš članek o potrebi ustanovitve svoje gospodarske centrale je v celoti ponatisnil »Jugoslovanski Lloyd«. Oba naša odgovora »Narodnemu blagostanju« so v celoti priobčile beograjske »Trgovačke Novine«. Naše stališče proti ustanovitvi beograjskega velesejma pa je navedel tudi »Jugoslovanski Kurir«. Vsi ti ponatisi so iz zadnjega časa, a nismo niti vseh navedli. Omenjamo pa, da bralci in naročniki »Trgovaškega lista« vidijo, da je »Trgovski list« v vsej državi upoštevan list in da so zato slovenski trgovci tem bolj dolžni, da delajo za svoje glasilo in da mu pridobivajo naročnikov.

Davidović je imel v Zajčarušod, na katerem je govoril, kako so se včasih Pašič, Protić in drugi, ki so bili sicer njegovi nasprotniki, borili za svobodo in tudi zaradi nje trpeli. Danes pa je borbenost izgubila. Samo na skupščinah se govori o svobodi, pozablja pa se, da se je treba za svobodo tudi boriti.

Na narodnega poslanca Bogdana Milinčiča, člana vladne JRZ, je bil izvršen v noči, ko se je vračal z agitacijskega potovanja, atentat, kateremu je poslanec podlegel. Napadalca oblasti še niso izsledile.

Zivojin Balugdžić bo šef nove jugoslovanske socialistične stranke, tajnik stranke pa dr. Zivko Topalović. Tako poroča podgoriški list »Zeta«, kateremu prepuščamo za to vest tudi vso odgovornost.

Finančni minister je izdal sklep, da se pri vizumih tujih potnih listov računa en zlat frank kot švicarski frank, tečaj drugih valut pa po obračunskem tečaju, ki ga

izdaja vsak mesec finančno ministarstvo.

Bolgarski avtomobilisti so prišli v četrtek v Ljubljano, kjer so bili od slovenskih avtomobilistov prav toplo sprejeti. Popoldne so si ogledali Bled, zvečer pa je bil njim na čast v restoranu »Zvezda« banket.

Za pomočnika gen. direktorja Šipada je imenovan inž. Oto Münderfer. Gen. direktor dr. Ulmanski je odšel na daljši dopust. Za časa njegovega dopusta bo vodil posle novi pomočnik.

Bivši italijanski poslanik v Beogradu Viola je kupil na Bledu vilo, ker namerava vsako leto priti na Bled na počitnice.

Direktor lisanskega rudnika blizu Užic inž. Vrtačnik je umrl zaradi zastrupljenja s starim mesom. Njegovo ženo, s katero je bil poročen šele en mesec, so še rešili. Sumijo, da gre za zločin.

Trgovinske akademije je obiskovalo preteklo leto 4080 gojencev in gojenk. V pomorskih trgovinskih akademijah je bilo vpisanih 273 učencev, od katerih je diplomiralo 36. Na dvorazrednih trgovskih šolah pa je bilo 259 učencev in 543 učenk. Na koncu leta je napravilo izpit 238 učencev.

Vsem nameščencem osješke podružnice »Feniaksa« je bilo te dni odpovedano.

V zagrebških tvornicah »Iskra« in »Lima« so začeli delavci stavkati. V Beogradu se je nehala stavka ličarskih in soboslikarskih delavcev in pomočnikov. Stavka stavbinskih delavcev v Zagrebu še vedno ni končana, v glavnem zaradi rivalitete obeh organizacij, ki vodita delavstvo.

V Sarajevu je bilo zgrajeno novo poslopje Srednje tehnične šole, ki je ena največjih srednješolskih stavb v Jugoslaviji.

V Novem Sadu stavka nad 150 mesarskih pomočnikov in delavcev.

Lim, ki ga je še pred 4 leti izdelovala samo ena tvornica v Sloveniji, so začele izdelovati pozneje tudi tvornice v Zagrebu in Varaždinu. Cena lima je nato padla od 17—18 din na 12 din. Sedaj pa tvornici v Zagrebu in Varaždinu ne delate več in cena lima je zopet poskočila na 16 din.

Tvornica padobranov Knebel in Dietrich v Novem Sadu izdeluje na vso paro padobrane. Vse padobrane izdeluje tvornica iz svile, ki jo dobiva iz državne svilarne v Novem Sadu. Svila je prvovrstna.

Mednarodna radijska konferenca v Ženevi je sprejela načrt dogovora, ki naj onemogoča vsako uporabo radija za cilje, ki bi škodovali dobremu razmerju narodov.

Na švedskem je prišla na vlado socialistična vlada, kar je povzročilo, da so tečaji na borzi padli. Pozneje so se zopet nekoliko opomogli. Bančniki se predvsem boje, da bi nova vlada uvedla prevelike gospodarske reforme. Tako se govori, da bo vpeljala celo vrsto novih monopolov, tako na kavo, bencin itd. Z dohodki teh monopolov bo izvedla starostno zavarovanje. Tudi namerava v večji meri podpirati zidanje malih stanovanjskih hiš. Vendar pa bo vlada gledala na to, da njena nova gospodarska politika ne bi povzročila dviga cen.

Po starem japonskem receptu, da provocirajo sami uboj japonskih državljanov, so tudi sedaj Japonci povzročili smrt japonskih državljanov v nekih mestih Kitajske. Ti umori so dali nato Japonski ugodno priliko, da zasedejo nove kitajske pokrajine. Tako so Japonci izkrcali tudi svoje čete v Sangaju.

Namen izkrcanja japonskih čet v Sanku Sangaju, kar naj bi bilo uved, da bi izgubila nankinska vlada dohodke od carine, ki so edini veliki dohodek kitajske vlade. Če bi izgubila te dohodke, ne bi mogla niti poslovati. Odpor Kitajske proti Japonski bi bil s tem popolnoma zlomljen.

Nemčija je začela utrjevati svojo vzhodno mejo ter je obnovila celo vrsto starih utrbi in trdnjav, ki jih je morala po določilih mirovne pogodbe po vojni podreti.

Na Portugalskem so v raznih krajih izbruhnili novi nemiri in tudi upori. V mnogih tvornicah so proglašene stavke, da se prepreči dobava orožja in vojnega materiala španskim nacionalistom.

Angleška vlada je sporočila irski vladi, da bi bilo v nasprotju z ne-

vtalnostjo Velike Britanije, če bi odšlo iz Irske 2500 prostovoljcev v pomoč španskim nacionalistom. Irska vlada pa je odgovorila, da je njena politika popolnoma neodvisna od britanske.

Urugvajska vlada je pretrgala stike z madridsko vlado, ker so miličniki na cesti aretirali tri sestre urugvajskega podkonzula v Madridu ter vse tri sestre ustrelili.

Madridska vlada je potrdila smrtno obsodbo nad bivšim notranjim ministrom Salazarjem in je bil ta nato ustreljen.

Romunska policija je prišla na sled veliki tolpi ponarejevalcev, ki je ponarejala ameriške dolarje. Centrala tolpe je bila v Budapešti.

V bližini Lurda sta trčila ekspresni vlak in brzovlak, ki je vozil romarje v Lurd. Vsi vagoni brzovlaka so razbiti. Dosedaj so potegnili izpod razbitih vagonov 17 mrtvih in 50 zelo težko ranjenih potnikov.

Zunanja trgovina

Zivo srebro se je v Londonu podražilo ter se zahteva v prosti trgovini za steklenico 20 do 31 funtov.

Nemčija je povečala svoj izvoz sladkorja od 10.850 q v prvih 11 mesecih prejšnjega izvoznega leta na 149.890 q v letošnjem letu.

Sovjetska Rusija, ki je še leta 1931. uvozila 68.000 ton litega železa, je v letošnji prvi polovici leta uvozila že 340.000 ton litega železa ter postala s tem največji svetovni izvoznik litega železa. Odstotek Rusije v proizvodnji litega železa je znašal l. 1931. 8-9%, danes pa znaša že 17-1%.

Radio Ljubljana

Nedelja, dne 27. septembra: 8.00: Koncert pevskega zbora Narodne čitalnice iz Šiške — 8.45: Čas, poročila — 9.00: Koncert Radijskega orkestra — 9.45: Verski govor (prior Učak) — 10.00: Pre-

nos cerkvene glasbe iz stolnice — 11.30: Promenadni koncert vojaške godbe — 13.00: Čas, obvestila — 13.20: Plošče po željah — 17.00: Kmet. ura: O brezalkoholnih pijačah — 17.20: Narodne ruske pesmi poje ga. Nada Brejč-Udovč — 18.00: Otroška ura: Miki-miška, Mikec-mož — 18.40: Obisk pri skratih in lutkah (plošče) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nacionalna ura: Življenjska moč našega naroda — 19.50: Pesnice za ples in kratek čas — 20.30: Koncert Brandlovega komornega tria 21.30: Ravel: Bolero, simf. pesnitev (plošče) — 21.45: Čas, vreme, poročila — 22.00: Izseljeniški večer.

Ponedeljek, dne 28. septembra: 12.00: Virtuozni (plošče) — 12.45: Poročila, vreme — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Vrsta domačih napevov (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Proslava českoslovskega praznika sv. Vavclava (Akademija Slov. dijaške zveze) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura: Naše veterinarske ambulante — 19.50: Bach: Tokata in fuga (plošče) — 20.10: Program naše postaje v novi sezoni (programski vodja prof. F. Koblar) — 20.30: Narodne pesmi: poje g. Svetozar Banovec, spremlja Kmečki trio — 21.15: Koncert Radijskega orkestra — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.20: Koncert pevskega kvarteta »Micki-jazz«.

Torek, dne 29. septembra: 12.00: Slavni tenoristi (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Vesel opoldanek koncert (radijski orkester) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Koncert radijskega orkestra — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura: Naši bolniki in vprašanje socialnega zavarovanja — 19.50: Foersterjev venček narodnih na ploščah — 20.00: Glasbeni spored naše postaje v novi sezoni (glasb. refer. dr. Dolnar) — 20.10: Zmagovalci z letošnjega nagradnega tekmovanja harmonikarjev — 21.15: Koncert moškega zbora društva »Sloga« — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored — 22.20: Muzikalne malenkosti (radijski orkester).

Čenjenim trgovcem se priporoča
DOLENC JOSIP Trgovina s krznom LJUBLJANA
in delavnica Sv. Petra c. 19 Tel. št. 22-62
Osamosvojil se je v najlepšem sporazumu s tvrdko Filip Bizjak.

STAVBNI MATERIAL

izolacije vseh vrst, heraklit, keramika, šamof, mavec, cevi, beli cement itd. se kupi najceneje pri

**MATERIAL
LJUBLJANA**

Tyrševa c. št. 36c
Telefon št. 27-16

STRGULEC PAVEL

IZDELOVANJE ZICNIH POSTELJNIH VLOG IN ZELEZNIH POSTELJ SPREJEMAJO SE TUDI POPRAVILA

LJUBLJANA, Gosposvetska c. 13, Kolizej
TELEFON 38-97

NA MALO IN VELIKO!

Pozor, trgovci in gostilničarji!

Pred zaključkom sezone prodajam po nedosegljivo nizkih cenah:

**KOZARCE
ZA VKUHAVANJE
KOZARCE ZA KUMARE** itd.
od 1/2, 3/4, 1, 1 1/2, 2, 3, 4, 5, 6, 8 litrov

Veleprodaja
porcelana

stekla
jedilnega pribora

Engeler, LJUBLJANA
Miklošičeva 36

VELETRGOVINA
kolonijalne in
špecerijske
robe

IVAN JELAČIN
Ljubljana

Zaloga sveže prazene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

L.M. Ecker sinova

- Splošno kleparstvo
- leso-cementne strehe
- strelovodne naprave
- vodovodne inštalacije

Slomškova ulica 4
TELEFON 29-33

Dalmatinske fige, kraško brinje
nudi najceneje
SEVER & KOMP., LJUBLJANA
Gosposvetska c. 5

Kislo zelje, repo in sarmu prvovrstno po brezkonkurenčni ceni vsako množico dobavljamo.
HOMAN, LJUBLJANA, Sv. Petra c. 81, tel. 35-39

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konte, štrace, jourmale, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.

Pozor trgovci!

Oglejte si specialno izbiro damskih in otroških predpasnikov na veliko pri

F. I. GORIČAR

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 29

Damski kreton predpasnik od Din 13.- dalje
Damski klot predpasnik od Din 19.- „
Otroški kreton predpasnik od Din 10.- „

CENE SE RAZUMEJO SAMO NA VELIKO

Na zalogi tudi vse vrste boljnih predpasnikov iz listra, klota, ripsa, batista in šifona. Moške črne in bele halje. Damske in dekliske klothalje v vseh velikostih